

ZARZĄDZENIE 15/17

Wójta Gminy Kiernozia

Z dn. 22 marca 2017r.

W sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiernozi za rok 2016 oraz sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2016

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 poz. 930 z późn. zm.) oraz art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 poz. 575) zarządzam co następuje:

§ 1

Zatwierdzam sprawozdanie finansowe z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiernozi za rok 2016 oraz sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2016 stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT

mgr inż. Beata Miazek

**Sprawozdanie z realizacji
zadań z zakresu wspierania
rodziny
za rok 2016**

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (art. 179) nakłada na wójta obowiązek składania radzie gminy w terminie do dnia 31 marca każdego roku rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332) Rada Gminy Kiernozia uchwałą Nr XIX/118/13 z dnia 06 lutego 2013 r. wyznaczyła Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jako podmiot właściwy do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny m.in. poprzez

- a. Zatrudnienie asystentów rodziny,
- b. Współfinansowanie pobytu dzieci w zastępczych formach opieki,
- c. Prowadzenie pracy socjalnej,
- d. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego w tym: psychologicznego, prawnego i socjalnego.

Do zadań własnych gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego gminnych programów wspierania rodziny;
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. Finansowanie
  - a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających;
  - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadapcyjnym;
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego ;
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

8. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W dniu 30 grudnia 2013 r. został przyjęty uchwałą Rady Gminy Kiernoza Nr XXVII/166/13 opracowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej trzyletni „Gminny Programu Wspierania Rodziny na lata 2014 - 2016”.

Głównym celem programu jest tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

W 2016 roku na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej wydatkowano kwotę w wysokości 13.895,60 zł z tego 9.374,00 zł to środki pozyskane z budżetu państwa.

Asystenci rodziny

W ramach realizacji zadania Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiernozi zatrudniał w 2016 r. pięciu asystentów rodziny, którzy świadczyli usługi w sześciu rodzinach. Wszystkie zatrudnione osoby posiadały wymagane kwalifikacje (art. 12 ust.1).

W przypadku trzech rodzin mieliśmy trudność w utrzymaniu zatrudnienia asystenta rodziny, dwukrotnie dokonywaliśmy zmian, gdyż asystenci rezygnowali z zatrudnienia z uwagi na skalę problemów występujących w rodzinach. Trzy rodziny mają przyznanego asystenta na wniosek pracownika socjalnego oraz trzy rodziny zostały zobowiązane przez sąd do pracy z asystentem rodziny, wszystkie te rodziny są rodzinami biologicznymi, w których przebywa 26 dzieci w różnym wieku. W ciągu roku żadne dziecko z rodziny będącej pod opieką asystenta nie trafiło do pieczy zastępczej. Z trzema rodzinami, które mają ograniczoną władzę rodzicielską pracuje również kurator zawodowy i społeczny, dzieci z tych rodzin są zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Na sfinansowanie części wynagrodzenia asystentów rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki z budżetu państwa w kwocie 9.374,00 zł z programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, pozostałą część wynagrodzenia w wysokości 4.031.60 zł pokryła gmina ze środków własnych. Dwóch asystentów rodziny uczestniczyło w szkoleniu nt: „Asystentura, jako alternatywna forma pomocy rodzinie” „Praca asystenta z rodzinami o szczególnych potrzebach”, a koszt szkolenia w kwocie 490,00 zł został uregulowany ze środków własnych gminy.

Działaniami podejmowanymi przez asystentów na rzecz poprawy sytuacji rodzin było:

- sporządzenie diagnozy sytuacji rodzinnej,
- ustalanie potrzeb i zakresu pomocy rodzinie,
- opracowanie indywidualnego planu pracy z rodziną oraz jego realizacja,
- prowadzenie treningu kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego,
- prowadzenie treningu budżetowego,
- prowadzenie treningu kompetencji w zakresie dbania o zdrowie,
- motywowanie do pogłębiania wiedzy o dziecku i aktywnego uczestnictwa w różnych sferach życia dziecka,

- prowadzenie treningu kompetencji w zakresie organizacji czasu wolnego,
- przeciwdziałanie alkoholizmowi poprzez kierowanie członków rodzin do Punktu Konsultacyjnego oraz do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kiernozi,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań zmierzających do poprawy relacji między nimi.

W 2016 roku u żadnej rodziny nie została zakończona praca asystenta rodziny.

Współfinansowanie pobytu dziecka w zastępczych formach opieki

Z danych statystycznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu wynika, że czworo dzieci z naszej gminy jest umieszczonych w pieczy zastępczej spokrewnionej. Jedno dziecko od wielu lat przebywa w Domu Dziecka, dotychczas nie ponosiliśmy kosztów związanych z jego pobytom w placówce, z uwagi na fakt, że został tam umieszczony przed wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Praca socjalna

Praca socjalna jest świadczeniem niepieniężnym, ale wspierana jest pomocą finansową, która udzielana jest rodzinom zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Jest działaniem mającym na celu m.in. pomoc rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna z rodziną, w której zostały zaburzone funkcje opiekuńczo-wychowawcze prowadzona jest w sposób ciągły.

Grupy Wsparcia

Na terenie gminy nie powstała dotychczas żadna grupa wsparcia.

W zakresie realizacji zadań współpracowano z Sądem Rejonowym w Łowiczu Wydz. Rodzinny i Nieletnich, z kuratorami zawodowymi i społecznymi oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu.

Potrzeby

By realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej była realizowana w sposób płynny zasadnym jest by w budżecie gminy na 2017 r. zabezpieczono środki na zatrudnienie asystentów rodziny i ich szkolenia. Będziemy również pozyskiwać środki zewnętrzne przystępując do programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Ponadto należy zabezpieczyć środki na ewentualne pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Opracowała dn. 02.03.2017 r.

Bożena Petrykowska

SPRAWOZDANIE z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiernozi za rok 2016

W 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiernozi realizował zadania wynikające z następujących ustaw:

1. Ustawy o pomocy społecznej,
2. Ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
3. Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej,
4. Ustawy o świadczeniach rodzinnych,
5. Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
6. Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
7. Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
8. Ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.
9. Ustawy o dodatkach mieszkaniowych
10. Ustawy o dodatkach energetycznych

Ponadto realizowane były również programy takie jak:

1. Rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
2. Gminny program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
3. Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
4. Rządowy program dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny
5. Program operacyjny – Pomoc Żywnościowa na lata 2014 - 2020.

Struktura zatrudnienia

Obszarem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest gmina Kiernozia składająca się z 20 jednostek pomocowych (sołectw) zamieszkała przez 3.496 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2016 r.).

W 2016 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kiernozi zatrudnionych było 15 pracowników w tym: 9 pracowników na podstawie umów cywilnoprawnych oraz 6 osób na podstawie umów o pracę. Dwóch pracowników było zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na zastępstwo, jeden pracował za osobę przebywającą na urlopie wychowawczym, drugi natomiast za osobę przebywającą na długotrwałym zwolnieniu chorobowym, a następnie na urlopie bezpłatnym.

Osobami zatrudnionymi na podstawie umów cywilnoprawnych były opiekunki usługowe do zadań, których należało świadczenie usług opiekuńczych u osób, które z powodu wieku lub choroby, bądź innych przyczyn wymagały pomocy innych osób. W ramach umów cywilnoprawnych zatrudnione były również asystentki rodziny do zadań, których należało wspomaganie rodziny w wypełnianiu podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz osoba sprzątająca siedzibę Ośrodka.

Sprawami z zakresu pomocy społecznej zajmowały się dwie pracownice socjalne do zadań, których należało w szczególności świadczenie pracy socjalnej oraz udzielanie wszechstronnej pomocy osobom i rodzinom.

Realizacją świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych i funduszu alimentacyjnego oraz prowadzeniem postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz Kartą Dużej Rodziny zajmowało się dwóch pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w tym jeden na zastępstwo za pracownika będącego na urlopie wychowawczym.

Za całokształt funkcjonowania i działalność statutową Ośrodka Pomocy Społecznej odpowiada Kierownik. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej podnosili swoje kwalifikacje poprzez samokształcenie oraz uczestnictwo w szkoleniach o różnej tematyce. W 2016 roku każdy pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiernozi uczestniczył, co najmniej w 1 szkoleniu. W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Łowiczu umożliwiliśmy jednej osobie bezrobotnej z terenu naszej gminy odbycie stażu.

Należy również podkreślić, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zyskał nową siedzibę, w której zostały stworzone dobre warunki pracy.

Wydatki na utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniosły 218.681,81 zł.

Realizacja świadczeń rodzinnych.

Do zadań statutowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiernozi należało prowadzenie postępowań administracyjnych do przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, dodatków do świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego świadczeń rodzicielskich.

W 2016 roku Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kiernozi organ właściwy, czyli gmina przekazała do realizacji dwa nowe zadania. Pierwszym było

przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzicielskich rodzicom, którym urodziło się dziecko i nie korzystają z takiej formy pomocy z innego źródła.

Drugim zadaniem, które zostało przekazane do realizacji przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiernozi było prowadzenie postępowań administracyjnych do przyznawania i wypłacania świadczeń wychowawczych (programu Rodzina 500+).

W 2016 r. rodziny i osoby zamieszkujące teren gminy Kiernozia korzystały z następujących świadczeń:

Lp.	Nazwa świadczenia	L. osób	Kwota
1.	zasiłek rodzinny	345	409. 546,11
2.	dodatek z tytułu urodzenia dziecka	18	16. 645,46
3.	dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	2	4.400,00
4.	dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	53	51.737,60
5.	dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	16	16.218,96
6.	dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	9	17.116,00
7.	dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości	48	27.745,89

8.	dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	9	6.167,04
9.	dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	253	23.701,74
10.	jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka (becikowe)	26	26.000,00
11.	zasiłki pielęgnacyjne	45	81.396,00
12.	świadczenia pielęgnacyjne	10	131.300,00
13.	składki emerytalno- rentowe	8	24.971,60
14	specjalny zasiłek opiekuńczy	1	6.240,00
15.	świadczenia z funduszu alimentacyjnego	33	127.700,00
16.	świadczenia rodzicielskie	14	82.594,50
17..	Świadczenia wychowawcze, w tym: na pierwsze dziecko	418 186	1.839.265,80
X	Ogółem:	482	2.892.756,70

Ogólny koszt wszystkich wypłaconych świadczeń wraz z kosztami na obsługę w dziale świadczeń rodzinnych wyniósł w 2016 r. – **2.959.078,61 zł.**

Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w 2016 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował działania wobec 26 dłużników alimentacyjnych z uwagi na bezskuteczną egzekucję komorniczą.

Dla 14 Gmina Kiernozia była organem właściwym dłużnika, natomiast 12 zamieszkiwało na terenie innych Gmin. W stosunku do dłużników mieszkających na terenie innych gmin występowaliśmy do organu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika o podjęcie wobec nich stosownych działań.

Za osobę, która nie wywiązuje się z nałożonego przez sąd obowiązku alimentacyjnego zastępczo obowiązek ten wypełnia organ właściwy wierzyciela przez wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Każdy dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej wraz ustawowymi odsetkami.

O stanie zadłużenia oraz wysokości wypłacanych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego raz w roku każdy dłużnik alimentacyjny otrzymuje pisemną informację.

Z sześcioma dłużnikami alimentacyjnymi został przeprowadzany wywiad alimentacyjny mający na celu ustalenie sytuacji rodzinnej, zawodowej, ekonomicznej, zdrowotnej dłużnika oraz ustalenie sytuacji majątkowej, jak również przyczyn nie łożenia na utrzymanie osób uprawnionych do świadczenia alimentacyjnego.

Sześciu dłużników alimentacyjnych nie zgłosiło się na wezwanie w wyznaczonym terminie i zostali potraktowani, jako osoby celowo uniemożliwiające przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego oraz złożenie oświadczenia majątkowego. Wobec jednej osoby toczy się postępowanie zmierzające do uznania go za uporczywie uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, natomiast wobec pięciu nie wszczęto postępowania z uwagi na fakt, iż w latach ubiegłych zostali uznani za uporczywie uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych.

Z 16 wnioskami wystąpiliśmy do Komornika Sądowego o przyłączenie się do egzekucji sądowej.

W 2016 r. Komornicy Sądowi i Skarbowi przekazali Gminie Kiernozia 44 wpłaty uzyskane od dłużników alimentacyjnych na kwotę 65 144,72 zł.

Kwotę w wysokości 45 629,50 zł wraz z odsetkami i zwrotami za koszty upomnień przekazaliśmy do budżetu państwa (Urząd Wojewódzki), natomiast pozostała kwota w wysokości 19 515,22 zł stanowiła dochód własny Gminy Kiernozia.

Przy prowadzeniu postępowań wobec dłużników alimentacyjnych współpracowaliśmy z komornikami sądowymi i skarbowymi na terenie całego kraju, Sądami Powszechnymi, Prokuratorami, Policją, Starostwem Powiatowym w Łowiczu, Powiatowym Urzędem Pracy w Łowiczu, Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz z wieloma instytucjami zajmującymi się sprawami funduszu alimentacyjnego.

Realizacja programu dla rodzin wielodzietnych wprowadzający Kartę Dużej Rodziny.

W 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiernozi kontynuował realizację rządowego programu dla rodzin wielodzietnych wprowadzający Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny. Program wprowadzający Kartę Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Przysługuje rodzinom posiadającym co najmniej trójkę dzieci, niezależnie od dochodu. Karta wydawana jest bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki maksymalnie do 25 roku życia. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności po osiągnięciu pełnoletniości otrzymują kartę na okres ważności orzeczenia.

W 2016 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 11 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny, a wydano 50 kart w tym 18 dla ustawowych opiekunów (rodziców) i 32 karty dla dzieci.

Posiadacze kart mogą korzystać z katalogu szerokiej oferty kulturalnej, rekreacyjnej i transportowej, których wykaz znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Realizacja zadań z pomocy społecznej.

Zadaniem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Z różnych form pomocy w 2016 roku skorzystały 125 osoby, co stanowi 3,6 % ogółu mieszkańców gminy, w stosunku do roku 2015 nastąpił spadek o 0,1%

Do zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z zakresu pomocy społecznej należy przyznawanie i wypłata

- a) zasiłków stałych,
- b) zasiłków okresowych,
- c) zasiłków celowych,
- d) świadczenie pracy socjalnej,
- e) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- f) dożywianie,
- g) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie opłat za pobyt,
- h) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Główne powody korzystania z pomocy w 2016 roku

Powód trudnej sytuacji	Liczba rodzin
Ubóstwo	47
Bezdomność	1
Bezrobocie	27
Niepełnosprawność	20
Długotrwała lub ciężka choroba	26
Bezradność w sprawach opiek. – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem	22
W tym:	

Rodziny niepełne	6
Rodziny wielodzietne	10
Alkoholizm	13

Dane ze sprawozdania MPIPS za 2016 r.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 634,00 zł zwanej kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej;
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 514,00 zł zwanej kryterium dochodowe na osobę w rodzinie przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z następujących dysfunkcji: sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego; alkoholizmu lub narkomanii; zdarzenia losowego sytuacji kryzysowej; klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dochód rodziny lub osoby samotnie gospodarującej przekracza kryterium dochodowe **możne być** przyznana pomoc w postaci specjalnego zasiłku celowego, czy okresowego.

Zestawienie wydatków w 2016 roku wg. rodzaju świadczeń.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota
1.	Zasiłki stałe	8	49.628,00
2.	Zasiłki okresowe	17	30.622,02
3.	Zasiłki celowe	36	16.362,00
4.	świadczenie usług opiekuńczych	3	15.810,56
6.	opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	8	4.466,52

7.	Praca socjalna	64	0,00
8.	kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie opłat za pobyt,	5	94.112,25
X	Ogółem	X	204.579,28

Na realizację w/w zadań wydatkowano w 2016 roku kwotę 204.579,28 złotych z tego 84.716,54 złotych to środki pochodzące z budżetu państwa i stanowiły 41,41% ogółu wydatków.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak i dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie.

Osoby pobierające zasiłek stały podlegają z mocy ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego jeżeli nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Zasiłek okresowy przysługuje z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnianiu kryterium dochodowego. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub w przypadku rodziny będzie to różnica między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

W celu zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych **może być** przyznany **zasiłek celowy**, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, sprawienie pogrzebu. W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawieniem własnych zasobów

finansowych, może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania lub przyznanie w formie świadczenia niepieniężnego.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą zostać przyznane osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi przyznawane są także osobom w rodzinach w sytuacji, gdy rodzina nie jest w stanie zaspokoić potrzeb w zakresie opieki.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Wszystkie osoby korzystające z usług opiekuńczych ponoszą stosowną odpłatność, ustaloną w trybie decyzji administracyjnych, na podstawie Uchwały Rady Gminy w Kiernozi Nr XXVIII/176/14 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze świadczone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiernozi.

W 2016 roku wpływy do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiernozi ze świadczonych usług opiekuńczych wyniosły 4.703,90 złotych.

Prawo do umieszczenia w **domu pomocy społecznej** przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Osoby te kierowane są do odpowiedniego typu domu jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej chyba, że wskazania są inne. Za pobyt w domu pomocy społecznej do ponoszenia odpłatności zobowiązani są mieszkańcy domu w wysokości 70% swojego dochodu, małżonek wstępni przed wstępnymi, inne osoby i gmina z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Praca socjalna

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej świadczona jest **praca socjalna** niezależnie od dochodu rodziny.

W 2016 roku pracownicy socjalni udzielili takiej pomocy 64 osobom. Szeroko rozumiana praca socjalna przybiera działania o charakterze motywacyjnym, wspierającym i aktywizującym. Jest prowadzona wieloaspektowo. Działania obejmują wiele sfer życia osób, którymi zajmują się pracownicy socjalni. Dotyczą aktywności zawodowej, trudności i problemów zdrowotnych w tym uzależnienia, wspierania podopiecznych w ich prawidłowym funkcjonowaniu w życiu codziennym, a także mediacje – które podejmowane są w środowiskach szczególnie narażonych na konflikty, jak również łagodzenie nieporozumień w rodzinie. Ponadto praca socjalna obejmowała również działania informacyjne o przysługujących uprawnieniach (w sprawie alimentów, renty, emerytury, uzyskania stopnia niepełnosprawności, o zaopatrzeniu w sprzęt ortopedyczny, w sprawach rodzinnych itd.). Pracownicy socjalni współpracowali ze szkołą podstawową oraz gimnazjum w sprawach dzieci, ich funkcjonowania w szkole, grupach rówieśniczych.

Pracownik socjalny musi kreatywnie dostosować narzędzia pracy socjalnej do dynamicznie modyfikujących się zmian w społeczeństwie. Nowoczesna pomoc społeczna, by była skuteczna i efektywna wymaga coraz liczniejszej i wysoko wykwalifikowanej kadry pracowników socjalnych. Rozwiązywanie problemów klientów Ośrodka Pomocy Społecznej wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Kiernozi i poza nią.

W ramach pracy socjalnej udało się zorganizować 19- osobową grupę dzieci ze szkoły podstawowej w Kiernozi i wysłać na 14-dniowe kolonie letnie do miejscowości Mrzeżyna w woj. zachodniopolskim organizowane przez Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Gospodyni w Warszawie.

Prowadziliśmy dystrybucję jabłek w ramach pomocy dla producenta jabłek z terenu gminy Kiernoza, z takiej pomocy skorzystały 44 rodziny.

W ramach pracy socjalnej udało się zorganizować transport i terapię zajęciowo-edukacyjną prowadzoną przez łowickie Stowarzyszenie „Dać szansę” dla dwóch osób niepełnosprawnych.

Do najważniejszych naszych partnerów należą: Policja, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, psycholog z Punktu Konsultacyjnego, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dyrektorzy szkół i przedszkoli nie tylko z terenu gminy Kiernoza, sołtysi, Sąd Rejonowy w Łowiczu, kuratorzy sądowi i społeczni, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu, Powiatowy Zespół ds.

Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu, Organizacje pozarządowe oraz wiele innych instytucji.

Realizacja programu wieloletniego w zakresie dożywiania

W 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiernozi realizował program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który wspiera finansowo gminy w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym. Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach.

Ogólny koszt realizacji programu w 2016 roku wyniósł 37.719,60 zł, z tego 26.359,00 zł to środki pochodzące z budżetu państwa w postaci dotacji celowej oraz 11.260,60 zł to środki własne gminy.

Z programu skorzystało ogółem 110 osób, w tym 69 dzieci. Od roku 2014 obserwuje się stały spadek dzieci korzystających z takiej formy pomocy, co świadczy o niżu demograficznym wśród dzieci i młodzieży. 19 rodzinom przyznano zasiłki celowe na kwotę ogólną 16.492 złotych z przeznaczeniem na zakup żywności (zasiłek był przekazywany przelewem do sklepu spożywczego). Program był realizowany przy współpracy z Przedszkolem, Szkołą Podstawową i Gimnazjum w Kiernozi, Szkołą Podstawową w Osmolinie, Internatem Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Łowiczu i Kutnie, Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapeutycznym w Warszawie.

Realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - działanie Zespołu Interdyscyplinarnego

Problematyką przemocy w rodzinie zajmuje się powołany przez Wójta Gminy Kiernoza Zespół Interdyscyplinarny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kiernozi. Zespół Interdyscyplinarny działa w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kiernoza na lata 2016-2021 uchwalony dnia 10 lutego 2016 roku przez Radę Gminy Kiernoza Nr XV/61/16. Szczegółowe warunki funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu

Interdyscyplinarnego w Kiernozi określa uchwała Rady Gminy Kiernoza Nr V/21/11 z dnia 3 lutego 2011 roku.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Gimnazjum i Przedszkola, Policji, Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kiernozi, pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiernozi. Wszyscy członkowie Zespołu wykorzystują swoją wiedzę i umiejętności oraz możliwości wynikające z ich obowiązków zawodowych i służbowych.

W 2016 r. odbyło się 7 spotkań z udziałem członków Zespołu oraz 3 spotkania grup roboczych. Na spotkaniach tych dokonywano oceny sytuacji małoletnich dzieci, diagnozowano problem występującej przemocy w rodzinie, omawiano możliwość udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie, ustalano indywidualny plan działania, prowadzono w sposób ciągły monitorowanie sytuacji w rodzinie. W ramach indywidualnych planów działania z ofiarą przemocy jak i ze sprawcą przemocy Zespół Interdyscyplinarny podejmował następujące czynności:

- cykliczne wizyty w środowisku przedstawicieli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Policji,
- pomoc finansową i socjalną dla ofiary przemocy,
- indywidualne rozmowy z ofiarą przemocy jak i ze sprawcą,
- indywidualne jak i rodzinne spotkania z psychologiem,
- prowadzenie mediacji z rodziną,
- rozmowy dyscyplinujące ze sprawcą przemocy,
- współpraca z Sądem Rejonowym w Łowiczu i kuratorami,
- współpraca z Punktem konsultacyjnym

Wszystkie działania prowadzone przez członków ZI miały na celu wyeliminowania przemocy w rodzinie.

Wobec osób uzależnionych od alkoholu składane były wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kiernozi o podjęcie działań zmierzających do zmotywowania osoby uzależnionej do leczenia.

W 2016 roku zostały założone 4 Niebieskie Karty przez funkcjonariuszy Policji podczas interwencji w rodzinie. Procedurę Niebieskiej Karty kontynuowano w 3 rodzinach, w 4 rodzinach została zakończona procedura Niebieskiej Karty.

Dwóch członków Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyło w bezpłatnych szkoleniach zorganizowanych przez Niebieską Linie w Warszawie o tematyce „Procedura Niebieskiej Karty – sposób realizacji w sprawach nieoczekiwanych,

trudnych, niejasnych” oraz „Dziecko między dorosłymi – ograniczanie kontaktu z jednym z rodziców i wnikanie w konflikt z procedura Niebieski Karty”.

W zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie współpracowano z Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym, Szkołą Podstawową i Gimnazjum w Kiernozi, Kuratorami zawodowymi i społecznymi, z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej.

Współpraca z Punktem Konsultacyjnym

Od 2007 roku współpracujemy z psychologiem Punktu Konsultacyjnego mieszczącego się na terenie Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kiernozi. Współpraca polega na kierowaniu osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych członków rodziny, ofiar i sprawców przemocy, osób będących w tak zwanej sytuacji kryzysowej, rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi, osoby z problemami rodzinnymi czy zaburzeniami emocjonalnymi w celu objęcia ich pomocą psychologiczną.

Pracownicy socjalni w 2016 roku skierowali do Punktu Konsultacyjnego ogółem 10 osób.

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 został uchwalony przez Radę Gminy w Kiernozi Nr XXVII/166/13 r. dnia 30 grudnia 2013 r.

Program ten wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodziny, w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Celem głównym programu było tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Celami szczegółowymi było natomiast wspieranie rodziny w wychowaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej, praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych, zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodzinie oraz prowadzenie pracy z rodziną biologiczną.

W 2016 roku ramach programu były podejmowane następujące działania:

Działania	Liczba rodzin objętych pomocą	Wysokość wydatkowanych środków
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom w tym:		
Zasiłki okresowe		
Zasiłki celowe	17	30.622,02
Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami	16	16.362,00
Świadczenia pielęgnacyjne	345	809.594,00
Zasiłki pielęgnacyjne	10	131.300,00
Pomoc osobom uprawnionym do alimentów	21	34.578,00
Świadczenia rodzicielskie	33	127.700,00
Świadczenia wychowawcze	14	82.594,50
Stypendia	418	1.839.265,80
	88	42.820,00
Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	0	0,00
Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny	32 (6 rodzin i 26 dzieci)	13.405,60
Wspieranie rodzin i dzieci przez pracowników socjalnych	80	0,00
Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	0	0,00
Finansowanie kosztów szkoleń asystenta rodziny	2	490,00
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego (psycholog)	23	7.200,00

Program był realizowany przy współpracy Urzędu Gminy w Kiernozi, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówek Oświatowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji, Placówki Służby Zdrowia, Kuratorów sądowych i społecznych.

Realizacja Programu Operacyjnego – Pomoc Żywnościowa 2014-2020 europejskiego funduszu pomocy najbardziej potrzebującym

W 2016 roku przy współpracy z Łowickim Stowarzyszeniem „Dać szansę” realizowaliśmy program operacyjny – pomoc żywnościowa. Celem programu było udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębsze formy ubóstwa poprzez udostępnienie im pomocy żywnościowej. Z pomocy programu skorzystało 168 mieszkańców gminy Kiernozia, którym wydano 10 ton żywności (makaron, konserwy mięsne i rybne, cukier, olej rzepakowy, mleko UHT, sery podpuszczkowe i sery topione, groszek z marchewką, kasza jęczmienna, ryż, kawa zbożowa, koncentrat pomidorowy, dżemy, sok jabłkowy, klopsiki w sosie).

Dodatki mieszkaniowe.

Kolejnym zadaniem realizowanym w 2016 r. przez Ośrodek Pomocy Społecznej było prowadzenie postępowań w sprawie przyznania i wypłacenia dodatków mieszkaniowych.

Dodatki mieszkaniowe są świadczeniem pieniężnym mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

Pomoc ta przysługuje jedynie najuboższym mieszkańcom gminy i w przypadkach ściśle określonych przez przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych.

W 2016 roku z takiej formy pomocy skorzystało 5 rodzin na kwotę **4.603,34 zł** z tego:

1 rodzina to właściciel budynku prywatnego, którym wypłacono dodatki mieszkaniowe w wysokości **446,22 zł** oraz

4 rodziny to osoby mieszkujące w budynkach należących do zasobów gmin na podstawie umowy najmu, którym wypłacono - **4.157,12 zł**.

Dodatki energetyczne

Dodatki energetyczne przysługują tylko osobom otrzymujących dodatki mieszkaniowe. Podstawą przyznania dodatku jest posiadanie umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z

przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkiwanie w miejscu dostarczenia energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego w 2016 r. wynosi odpowiednio:

1. dla osoby samotnej - 11,09 zł/miesiąc
2. dla rodziny składającej się z 2 do 4 osób - 15,68 zł/miesiąc
3. dla rodziny składającej się z co najmniej 5 osób - 18,48 zł/miesiąc

Z tej formy pomocy w 2016 roku skorzystały 5 rodzin, którym wypłacono świadczenie pieniężne na łączną kwotę **463,02** zł.

Na realizację tego zadania otrzymujemy dotację celową z budżetu państwa.

Podsumowując działalność Ośrodka w 2016 r., należy podkreślić silne ukierunkowanie na pomoc rodzinie. Dwa nowe zadania przekazane Ośrodkowi do realizacji tj. program „Rodzina 500+” oraz świadczenia rodzicielskie były kolejnym działaniem skierowanym bezpośrednio na pomoc rodzinie. Zwiększyła się liczba rodzin niewydolnych wychowawczo, którym niezbędna jest bezpośrednia pomoc zarówno pracowników socjalnych w zakresie pracy socjalnej z rodziną, jak również pomoc edukacyjna i wzmacniająca asystentów rodzin.

Dzięki objęciu wielu rodzin intensywną pomocą nie tylko finansową, zapobiegnięto umieszczeniu dzieci z tych rodzin w pieczy zastępczej.

Bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz brak umiejętności prowadzenia gospodarstw stanowi podstawowy problem rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2016 r. Aby pomoc rodzinom była skuteczniejsza, pracownicy Ośrodka uczestniczyli w różnych formach szkoleń oraz nawiązywali współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania na rzecz rodzin. Istotnym elementem pracy Ośrodka w 2016r. była również wszechstronna pomoc osobom samotnym, długotrwale chorym i niepełnosprawnym, których na terenie Gminy Kiernozi co roku przybywa. Osoby te są obejmowane pomocą finansową i usługową.

Opracowała:

Bożena Petrykowska

Kierownik GOPS w Kiernozi